

**Achtergrond bij en concrete invulling en uitwerking
van het beleidsplan Caritas 2017-2022**

Diaconie en Caritas in de parochie H. Maria Sterre der Zee

VOORAF	3
INLEIDING: ONZE DIACONALE OPDRACHT	3
DE THEORIE	3
Wat is caritas?	3
Wat is diaconie?	3
Diaconie en caritas?	3
Caritasbestuur	4
Diaconale werkgroepen	5
Uitdagingen van caritasbestuur	5
DE PRAKTIJK	5
Wat hebben we te besteden?	5
Wat doen we?	6
INDIVIDUEEL	6
Individuele hulp	6
HULP AAN KWETSBARE GROEPEN	6
De Zonnebloem	6
Stichting Kadoos (Kloosterzande)	6
Stichting De Melkkan (Hulst)	6
Sinterklaasacties	6
Stichting De Voedselbank	6
Vluchtelingenwerk Nederland	7
Ziekenbezoekgroep	7
Rouwzorg Regio 0114	7
Zondag voor de diaconie	7
HELPEN IN HET BUITENLAND	8
Amnesty International	8
Artsen zonder grenzen	9
Memisa	9
Steun aan onze missionarissen	9
Vastenactie	10
Stichting Vluchteling	10
Sam's kledingactie	10
Pro Petri Sede	10
SPEERPUNTEN IN DE ACTIVITEITEN VAN CARITAS VOOR DE KOMENDE JAREN	11
Vastenactie	11
Concrete noodhulp ter plaatse	11
Samenwerking van de drie caritasbesturen in Zeeuws Vlaanderen	11
BIJLAGE: EEN STUKJE GESCHIEDENIS	12

Vooraf

Omdat het ons een zorg is! Helpen waar geen helper is.

*Mensen wordt wakker,
wrijf je ogen uit,
en kijk om je heen:
zie de nood van de mensen,
dichtbij en veraf.
Wordt wakker
en kijk niet weg,
vlucht niet in allerlei excuses.
Wordt wakker!*

Inleiding: Onze diaconale opdracht

Naast de aandacht voor het liturgisch en catechetisch samenkomen als parochie, is het belangrijk mensen uit te dagen hun evangelische betrokkenheid te uiten in hun zorg aan medeparochianen en mensen waar ook ter wereld die een beroep op ons doen. In onze zorg voor medemensen kan geloof daadwerkelijk handen en voeten krijgen. Het is de kans om elkaar en God te ontmoeten op de breukmomenten in het leven, daar waar nood is, geestelijke en/of materiële nood. Daar waar mensen ons oproepen tot activiteit en ons ten diepste uitnodigen in 'het gelaat van de ander' ook God te zien.

3

DE THEORIE

Wat is caritas?

Caritas is het vanuit christelijke overtuiging gestalte geven aan de opdracht van de Kerk om dienstbaar te zijn aan de samenleving door aandacht te wijden aan de concrete noden en behoeften van personen en groepen van personen en daardoor bij te dragen aan het bevorderen van de sociale rechtvaardigheid (*cf. canon 222 CIC §2*).

Wat is diaconie?

Allerlei manieren waarop groepen van christenen (waaronder parochies) zich solidariseren met mensen in nood en/of werken aan het oplossen van maatschappelijke problemen. (*Nederlandse bisschoppenconferentie, 1988*)

Diaconie en caritas?

'Dienstbaar zijn aan de wereld' is een van de kerntaken van christelijke kerken. Eeuwenlang werd het diaconaal handelen vereenzelvigd met de zeven werken van barmhartigheid, het richtte zich op zieken, armen, wezen en weduwen binnen Nederland, ook in de Armenwet van 1854 staat hulp door kerken en particulieren centraal. De Algemene bijstandswet van 1965 maakt hier een einde aan. In plaats van afhankelijk te zijn van liefdadigheid had iedereen vanaf die tijd het recht op bijstand. Door de verzuiling van de Nederlandse maatschappij richtten de meeste organisaties zich op hun eigen doelgroepen. Na de ontzuiling zijn de meeste organisaties óf gefuseerd óf zich gaan openstellen voor iedereen. Doordat de overheid zich steeds meer terugtrekt uit de verzorgingsstaat komen er naast de zorg voor armen steeds meer diaconale doelgroepen: psychiatrisch patiënten, verslaafden, prostituees en dak- en thuislozen. Ook ontwikkelingssamenwerking, aandacht voor het milieu,

vluchtelingenhulp en hulp aan ex-gedetineerden, veelal in samenwerking en ter ondersteuning van NGO's, hulpverlenings- en mensenrechtenorganisaties vallen binnen het aandachtsveld van de diaconie.

De termen Diaconie en Caritas worden door elkaar gebruikt omdat beide termen staan voor de dienstbaarheid aan de wereld.

Er ontstaat verwarring wanneer er vanuit deze termen gekeken wordt naar de concrete organisatie van dit dienstwerk aan de wereld. Dan komt namelijk de verdeling van de taken tussen het parochiebestuur en het caritasbestuur van een parochie in beeld. En dan komt er ineens een tweedeling die voor verwarring zorgt.

De opdracht dienstbaar te zijn aan de wereld valt zowel onder de verantwoordelijkheid van het parochiebestuur als van het caritasbestuur, twee onafhankelijke instanties die uitgedaagd worden samen de diaconale taak van de parochie gestalte te geven.

Doorheen de jaren is de term Caritas steeds meer de gebruikelijke term geworden voor het caritasbestuur als een instantie die puur op de centen past en zorgt dat het te besteden geld op een correcte manier wordt besteed. Het parochiebestuur zorgde meer voor de concrete diaconale zorg dichtbij, zoals ziekenbezoek en aandacht voor mensen in nood. Kort door de bocht: het caritasbestuur zorgde voor alles waar geld voor nodig was, het parochiebestuur zorgde voor het luisterende oor.

Onder invloed van de maatschappelijke ontwikkelingen wordt het steeds belangrijker dat de beide besturen intenser met elkaar gaan samenwerken omdat de financiële druk op beide instanties steeds groter wordt. Anders dan vroeger gebruikelijk dragen parochianen niet meer als vanzelfsprekend bij aan de Actie Kerkbalans en de Caritascollectes. Ook de zichtbaarheid van de parochie en de caritas als dienst aan mensen in nood is niet meer vanzelfsprekend.

Deze maatschappelijke ontwikkelingen dagen zowel het parochiebestuur als het caritasbestuur uit helder te formuleren waar zij voor staan en hoe zij in gezamenlijkheid het diaconale gezicht van de parochie zichtbaar kunnen maken en dit diaconale gezicht ook kunnen waarborgen voor de toekomst. Het caritasbestuur kan onmogelijk alleen over de centen waken zonder ook stil te staan bij de inhoud. Het parochiebestuur kan onmogelijk uitsluitend instaan voor de inhoudelijke invulling zonder aandacht te schenken aan de financiële ondersteuning.

Caritasbestuur

De caritasinstelling heeft ten doel, de caritas permanent een herkenbare plaats te bieden binnen en vanuit de parochiegemeenschap(en) en een werkzaam instrument voor de caritas in de parochie te zijn. Zij beheert het daarvoor opgebouwde vermogen van de caritasinstelling en zorgt voor het verwerven van middelen alsook voor de doelmatige aanwending daarvan ten bate van de caritas onder het kerkelijk gezag van de bisschop, door

1. Het plegen van *overleg met de bestaande diaconale werkgroepen* teneinde de betrokkenheid en activiteit ten aanzien van de caritas te bevorderen van personen of groepen van personen in het gebied van de parochie(s) alsmede de samenwerking met groepen te bevorderen;
2. het *bestuur over de roerende en onroerende zaken*, die behoren tot het vermogen van de caritasinstelling;
3. *het verwerven en ontvangen van geldelijke bijdragen* van de kerkgemeenschap, alsook van andere bijdragen en inkomsten;
4. *het vaststellen en doen van uitgaven*;
5. *het verlenen van financiële medewerking* aan taken, welke geacht kunnen worden te behoren tot het terrein van de caritas;

6. het *nakomen van de verplichtingen*, welke op de caritasinstelling als instelling binnen het dekenaat, de regio, het bisdom en de gehele kerk rusten;
7. het *toelaten van financiële activiteiten* ten behoeve van de onder 5 en 6 genoemde taken;
8. het *verrichten van andere rechtshandelingen en het aangaan van overeenkomsten* namens de caritasinstelling.

De caritasinstelling voert een beleid in goede samenspraak met het bestuur van de parochie.

Diaconale werkgroepen

Vanuit de ontwikkeling van de verschillende caritasbesturen tot één parochieel caritasbestuur zijn in een aantal parochiekernen plaatselijke diaconale werkgroepen opgericht. Deze werkgroepen hebben als taak de plaatselijke diaconie in beeld te hebben en te houden. Sommige van deze werkgroepen zijn slapend, andere zijn actief gebleven. Het vraagt de nodige creativiteit om de plaatselijke diaconale acties blijvend te stimuleren en vrijwillig(st)ers uit te dagen de diaconale ogen en oren te zijn en te blijven van de parochie, zodat een betekenisvolle diaconale werking mogelijk blijft.

De diaconale werkgroepen zijn de plaatselijke ogen en oren van de geloofsgemeenschap en het caritasbestuur. Zij kunnen plaatselijk signaleren wat de noden zijn. Zowel de noden signaleren aan de parochie en bestaande parochiële groepen die actief zijn op het terrein van de diaconie (bv. ziekenbezoekgroep of rouwzorg) als aan het caritasbestuur die de overkoepelende contacten onderhoudt met maatschappelijke organisaties (bv. Hulst voor Elkaar, Vluchtelingenwerk, de Vastenactie) wanneer er vragen zijn die het plaatselijke niveau overstijgen (bv. structurele problemen)

Zij kunnen op eigen initiatief, maar steeds in overleg met de parochie en het caritasbestuur, plaatselijke acties organiseren.

5

Uitdagingen van caritasbestuur

Om te kunnen functioneren als een caritas die inspeelt op actuele noden, die alert reageert op vragen en problemen en die herkenbaar is voor de parochie en voor de samenleving moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan:

- goed contact met diaconale werkgroepen
- sociaal-maatschappelijk inzicht en betrokkenheid
- financiële en bestuurlijke kwaliteiten
- goede interne PR: inhoudelijke communicatie met de parochiegemeenschap rond doelen, inzamelingen, activiteiten,... van de caritas;
- goede externe PR: goede communicatie met andere diaconale en maatschappelijke instellingen, met overheid en politiek,...

DE PRAKTIJK

Wat hebben we te besteden?

De inkomsten van caritas worden verkregen uit giften. Er zijn de maandelijkse caritascollectes in de kerken. Daarnaast zijn er rente-inkomsten. Er zijn ook pachtopbrengsten. Gemiddeld gaat dit per jaar om een opbrengst van ca €40,000,- waarvan circa €25.000,- wordt afgedragen aan het bisdom.

Het Caritas-bestuur legt verantwoording af aan het Bisdom.

Wat doen we?

INDIVIDUEEL

Individuele hulp

De caritas biedt via het Noodfonds hulp aan mensen die tussen de mazen van het sociale netwerk vallen. Hulst voor Elkaar zorgt voor de screening.

Soms komen er ook vragen vanuit de geloofsgemeenschappen om mensen financiële steun te bieden. Bijvoorbeeld via de leden van het pastorale team.

HULP AAN KWETSBARE GROEPEN

De Zonnebloem

De Zonnebloem zet zich al jaren in voor zieke en lichamelijke gehandicapte mensen in onze omgeving; met een regelmatig bezoekje aan huis door een vrijwilliger, een presentje, een groot of een klein uitstapje, of soms zelfs met een week vakantie met volledige verzorging.

Vanuit het caritasbestuur wordt jaarlijks een financiële bijdrage overgemaakt om de werking van de Zonnebloem te ondersteunen.

Jaarlijks wordt ook één van de maandelijkse caritascollectes in de kerk bestemd voor de Zonnebloem.

Stichting Kadoos (Kloosterzande)

Stichting Kadoos verzorgt verjaardagsdozen voor kinderen (basisschoolleeftijd) uit gezinnen die financieel een steuntje in de rug kunnen gebruiken.

In zo'n doos zit alles wat je nodig hebt voor een leuke verjaardag: traktatie voor op school, cadeautjes die de ouders, broertjes en/of zusjes kunnen geven, slingers, limonade, chips enzovoorts. Stichting Kadoos richt zich op gezinnen uit Oost Zeeuws-Vlaanderen.

Stichting De Melkkan (Hulst)

De Melkkan is een non-profitorganisatie die mensen uit Hulst en omstreken, die het financieel moeilijk hebben, helpt met kleding, levensmiddelen, verzorgingsproducten, speelgoed en spulletjes. Naast het voorzien in de levensbehoefte, verzorgt de stichting ook een koffiemiddag voor onze leden. Elke vrijdagmiddag is er een samenkomst in het Rode Kruisgebouw aan de Tabakstraat 26 te Hulst. Bijna elke vrijdag is er een gezamenlijke lunch. Deze lunch en koffiemiddag hebben een sociale functie.

Sinterklaasacties

Vanuit het caritasbestuur wordt een financiële bijdrage overgemaakt om de Sinterklaasactie van pater Poppe te ondersteunen. Pater Poppe gaat langs bij gezinnen die het moeilijk hebben en bezorgt hen een Sinterklaascadeau.

Ook in Heikant is er een Sinterklaasactie.

Stichting De Voedselbank

De hulp van de voedselbank is bedoeld om mensen met een zeer laag inkomen een steuntje in de rug te geven en is in principe tijdgebonden. Aanmelding en controle gebeurt door de gemeentelijke organisaties Hulst voor Elkaar, Aan-Z en Porthos. Financieel is de voedselbank afhankelijk van giften van particulieren, kerken en het bedrijfsleven.

Vanuit het caritasbestuur wordt jaarlijks een financiële bijdrage overgemaakt om de werking van de Voedselbank te ondersteunen.

Jaarlijks wordt ook één van de maandelijkse caritascollectes in de kerk bestemd voor de Voedselbank.

Tijdens het vormseltraject is er de expliciete aandacht voor de Voedselbank. De jongeren worden uitgedaagd voor de voedselbank op pad te gaan. In een aantal kernen is het de gewoonte dat de jongeren hun bijdrage zelf bezorgen bij het verdeelpunt van de voedselbank.

Vluchtelingenwerk Nederland

Niemand vlucht vrijwillig. Daarom helpen medewerkers van Vluchtelingenwerk Nederland vluchtelingen tijdens de vaak complexe asielprocedure.

Wanneer asielzoekers te horen krijgen dat ze in ons land mogen blijven, is het zaak dat ze snel integreren in onze samenleving. Dat kan alleen als ze de taal leren spreken en begrijpen. De taalcoaches van Vluchtelingenwerk helpen hen daarbij. Verder krijgen ze hulp bij het vinden van werk en organiseert de organisatie activiteiten als kookprojecten, interculturele ontmoetingen en kindervakantieweken.

Jaarlijks wordt ook één van de maandelijkse caritascollectes in de kerk bestemd voor het Vluchtelingenwerk.

Soms komen er vragen vanuit de geloofsgemeenschappen om mensen financiële en/of materiele steun te bieden. Bijvoorbeeld via de leden van het pastorale team.

Ziekenbezoekgroep

Naast allerlei vormen van individueel ziekenbezoek kent onze parochie ook een ziekenbezoekgroep. Deze groep heeft heel specifiek aandacht voor de mensen die opgenomen worden in de Seniorenkliniek en de Afdeling Revalidatie te Hulst. De groep kampt nog steeds met de gevolgen van de strengere wet op de privacy en probeert nieuwe wegen in te slaan om op een kwalitatieve en zinvolle manier mensen nabij te kunnen zijn.

Rouwzorg Regio 0114

Het verlies van een ouder, partner of (klein)kind, of een andere betekenisvolle persoon, laat diepe sporen na. Rouwzorg Regio 0114 zorgt voor een kwalitatief aanbod voor rouwendenden. De doelstelling van rouwzorg is mensen (ongeacht hun levensbeschouwelijke achtergrond) de gelegenheid te bieden om hun verliesverhaal te vertellen en te delen, en hen te begeleiden in het zelf vinden van een uniek antwoord op hun persoonlijke verlies. Rouwbegeleiding vraagt om een veilig klankbord, daarom wordt gewerkt in gesloten groepsverband onder deskundige leiding van het rouwzorgteam. Naast de rouwgroepen worden er jaarlijks ook lezingen en andere activiteiten (bijvoorbeeld een filmavond of uitwaaitocht) georganiseerd. Activiteiten die aan de ene kant parochianen bewust willen maken van de impact van verlieservaringen op het dagelijkse leven, maar ook om de verbondenheid tussen lotgenoten op een kwalitatieve manier te voeden. De oecumenische opzet van de rouwzorg heeft een kwalitatieve meerwaarde.

Vanuit het caritasbestuur wordt jaarlijks een financiële bijdrage overgemaakt om de werking van de Rouwzorg te ondersteunen.

Zondag voor de diaconie

Jaarlijks wordt er aandacht besteedt aan de zondag voor de diaconie.

De collecte bij deze viering wordt normaal gezien bestemd voor de bisdomprojecten op het terrein van de diaconie. Uitzonderlijk wordt hier van afgeweken wanneer er een onderwerp is dat urgent is (bv. in 2016: Hulp aan Syrische vluchtelingen)

De huidige bisdomprojecten zijn:

Nieuwe Diaconie in de Nieuwe Parochie

Met de 'Nieuwe Diaconie' wil het Bisdom van Breda een nieuwe dynamiek en een nieuwe diaconale betrokkenheid genereren. Dit gebeurt door op een projectmatige manier aan de slag te gaan met de diaconie in de stad Breda en in de parochies. Te denken valt aan gezinsmiddagen met asielzoekers tot een vormingsbijeenkomst in de jeugddetentie van Den Hey-Acker, van stadswandelingen met daklozen tot een taxusinzameling. De 'Nieuwe Diaconie' zet zich in voor alle kwetsbaren in de samenleving, in de volle breedte van het woord. Van mensen die op straat wonen en geen dak boven hun hoofd hebben, tot mensen die sociaal geïsoleerd leven. Het project wil met de nieuwe activiteiten nieuwe mensen vinden in Groot Breda en hen aansporen om zich in te zetten als vrijwilliger.

Uitzicht door inzet

In parochies waar grootschalige baanloosheid aan de orde is, wordt contact gelegd met mensen die baanloos zijn geraakt. Welk verhaal vertellen ze? Horen we hen? En is in de parochie het verhaal van de baanloosheid wel bekend? Het vertellen en horen van dat verhaal kan uitzicht bieden aan baanlozen, maar ook aan de parochie. Inzet van beide kanten is daarbij nodig, maar hoe doe je dat?

Geloof in je toekomst

Het diaconaal project voor jongeren in kansarme situaties heeft huiswerkbegeleiding opgezet. Samen met een groep vrijwilligers kunnen scholieren uit het basis- of middelbaar onderwijs, of hun ouders, zich melden om de leerlingen te laten begeleiden bij het maken van huiswerk. Het idee achter het plan is dat goede onderwijs kinderen kan helpen om een goede toekomst die bij hen past te vinden. Maar het maken van huiswerk dat daarbij nodig is, maakt vaak geen deel uit van het levensritme van kinderen, en al helemaal niet in wijken waar het leven toch al wat lastiger is.

Parochies aan de slag voor de kwetsbaren

Het project waarmee het Sint Franciscuscentrum de diaconie in het bisdom meer zichtbaar wil maken en activeren. Dat betekent authentieke aandacht door én voor de diaconale initiatieven die er in de parochies zijn. Parochies aan de slag voor kwetsbaren helpt daarbij. Niet alleen veranderende parochiestructuren geven aanleiding tot een samenhangende aanpak, ook de toenemende noden in de maatschappij dwingen ons na te gaan hoe effectief wij onze diaconie organiseren én communiceren. In een aantal parochies heeft het project inmiddels voet aan de grond gekregen en er zijn diverse initiatieven geweest om de diaconie op de kaart te zetten. Concrete voorbeelden hiervan zijn het opzetten van de websites arminarmdongen.nl en heiligjaarzeeland.nl, het realiseren van een kennisbank, het houden van werkconferenties over communicatie en ontmoetingen tussen diaconale werkgroepen en caritasinstellingen.

Vluchtelingen voor vluchtelingen

Het doel van het project is vluchtelingen te helpen integreren in de Nederlandse samenleving en zich hier thuis voelen. Hiervoor is het belangrijk dat zij de Nederlandse taal leren en werk vinden. Het streven is dat vluchtelingen elkaar helpen. Met het project 'Vluchtelingen voor vluchtelingen' worden parochies ondersteunt om hun deur gastvrij open te zetten om vluchtelingen hulp te bieden en te ondersteunen bij hun integratie.

HELPEN IN HET BUITENLAND

Amnesty International

Aanvankelijk voerde Amnesty International actie tegen schendingen die worden begaan door overheden, zoals het opsluiten van gewetensgevangenen, marteling en de doodstraf. Met de jaren breidde Amnesty haar werkterrein verder uit en ondertussen nemen ook schendingen door gewapende oppositiegroeperingen, bedrijven en schendingen in de 'privésfeer', zoals eergerelateerd geweld, een belangrijke positie in.

De kracht van Amnesty is betrouwbaarheid. Aan al de acties is gedegen onderzoek voorafgegaan. Pas als de onderzoekers voldoende zeker zijn van hun zaak, gaat Amnesty International tot actie over. Met deze werkwijze is Amnesty altijd in staat schendingen van mensenrechten op betrouwbare manier aan de kaak te stellen.

Jaarlijks wordt ook één van de maandelijksse caritascollectes in de kerk bestemd voor Amnesty International.

Artsen zonder grenzen

Artsen zonder Grenzen wil mensen helpen die in nood verkeren en medische hulp hard nodig hebben, maar die niet krijgen. Ongeacht hun ras, politieke overtuiging of religie.

Artsen zonder Grenzen wil een verschil maken door in te grijpen in een situatie die als onaanvaardbaar wordt ervaren: zoals wanneer mensen geen hulp krijgen of aan ziektes dreigen te overlijden. Door te handelen wordt verschil gemaakt. Dat doet Artsen zonder Grenzen door medische hulp te bieden, maar ook door onacceptabele situaties wereldkundig te maken en overheden, instanties, andere organisaties of sleutelpersonen aan te spreken en hen op te roepen in actie te komen. Zodat die mensen die onrecht wordt aangedaan, de hulp krijgen die zij nodig hebben. Artsen zonder Grenzen bepaalt zelf aan wie, hoe en waar hulp wordt geboden. De hele organisatie staat in het teken van het verlenen van deze hulp: onafhankelijk, zelf en ter plaatse.

Jaarlijks wordt ook één van de maandelijksse caritascollectes in de kerk bestemd voor Artsen zonder Grenzen.

Memisa

Memisa gelooft dat gezonde samenlevingen zijn gebouwd op gezonde moeders. In ontwikkelingslanden hebben de moeders echter nauwelijks of geen toegang tot goede medische zorg. Daardoor zijn de moeder- en babysterfte er nog steeds schrikbarend hoog. Vaak onnodig. Memisa probeert deze sterfte terug te dringen door onder andere het opzetten van betere en goed bereikbare medische posten, het opleiden van verloskundigen, het leveren van betere en meer medische apparatuur en het geven van voorlichting op het gebied van gezondheidszorg.

Jaarlijks wordt ook één van de maandelijksse caritascollectes in de kerk bestemd voor Memisa.

Steun aan onze missionarissen

- ***Pater Marcel Mangnus, Missionarissen van Afrika (Witte Paters) - Tanzania***
Zending die haar oorsprong heeft in Jezus Christus, om te getuigen van de bevrijdende kracht van het evangelie en de aanwezigheid van het Rijk Gods;
Passie voor Afrika, het miskende continent met zijn 700 miljoen mensen in een rijke verscheidenheid aan landen, volken en culturen;
Profetische stem in de inzet voor vrede en rechtvaardigheid, internationale solidariteit en heelheid van de schepping;
Leven in kleine internationale en multiculturele gemeenschappen ten dienste van de Afrikaanse kerk en samenleving;
Geloof in de mogelijkheid om samen met de Afrikanen te bouwen aan een betere toekomst, gebaseerd op wederzijds respect voor ieders menselijke, culturele en spirituele waarden.
- ***Pater Swinne, Orde der Camilianen - Colombia***
De paters Camilianen blijven zich zetten voor de verdediging van die menselijke waardigheid, ook in de arme wijken, waar drugs, alcohol, geweld ons het zicht doen verliezen op die menselijke waardigheid, en in het bijzonder wat de jeugd betreft. De paters Camilianen zijn daarom een project gestart: "Casa lúdica". Dit project biedt mogelijkheden tot sociale, artistieke en sportieve vorming van de jongeren.

- ***Pater Nijsten - Missionarissen Oblaten van de Onbevleete Maagd Maria (Oblaten van Maria) - Suriname***

De congregatie is gesticht met de bedoeling te missioneren onder de arme bevolking, wat zich uitte in volksmissies, aanvankelijk alleen in Frankrijk, maar vanaf 1840 mondiaal. Verder behoorde pastoraal werk tot de doelstellingen. Voor het liefdewerk kende de congregatie het Missiegenootschap van de Onbevleete Maagd Maria en Steun Opleiding Studenten (sos).

- ***Stichting pater Dobbelaar – Lazaristen (Congregatie der Missie) - Ethiopie***

De Nederlandse Lazaristen erfden van hun Franse stichters een sterke missionaire geest die precies paste in de brede en diepe missiegeest die er in ons land heerste in de tweede helft van de 19e eeuw en de daarop volgende 20e eeuw.

Vastenactie

De Vastenactie is de meest uitgewerkte 'goede-doelen'-actie in onze parochie. Plaatselijke werkgroepen zorgen ieder jaar weer voor de nodige acties om het project van de Vastenactie in beeld te krijgen en voldoende financiële middelen te verzamelen. De activiteiten zijn heel divers van opzet en van intensiteit. In toenemende mate wordt bij het kiezen van een doel voor het Vastenactie project samengewerkt met de andere Zeeuws-Vlaamse parochies en wordt -waar mogelijk- de keuze bepaald op een "lokaal" (= Zeeuws Vlaams) initiatief.

Stichting Vluchteling

Stichting Vluchteling verleent directe hulp aan vluchtelingen en ontheemden in de derde wereld en in Oost-Europa, komt in Nederland op voor hun belangen en geeft voorlichting over hen. De fondsen die Stichting Vluchteling in staat stellen invulling te geven aan deze missiedoelstellingen zijn voor meer dan de helft afkomstig uit particuliere donaties van de Nederlandse bevolking.

Slagvaardigheid en transparantie zijn belangrijke kernwaarden van de organisatie. 80% van de fondsen wordt besteed om vluchtelingen en ontheemden ter plaatse te helpen. Dit betreft in de meeste gevallen het geven van levensreddende noodhulp zoals water, onderdak en medische zorg. Bij het geven van hulp maakt Stichting Vluchteling geen onderscheid naar afkomst, ras, etniciteit en religie en probeert de organisatie waar mogelijk de doelgroep actief te betrekken bij de uitvoering van de hulpactiviteiten.

Jaarlijks wordt ook één van de maandelijkse caritascollectes in de kerk bestemd voor Stichting Vluchteling.

Sam's kledingactie

Miljoenen mensen moeten in rampgebieden zien te overleven. Sam's Kledingactie zet zich in voor deze mensen. Samen met enthousiaste vrijwilligers wordt tweedehandskleding ingezameld. De verkoop van deze kleding levert geld op dat direct besteed wordt om de nood in rampgebieden te verlichten. Er wordt daarbij zeer nauw samen gewerkt met diverse partners, waaronder ontwikkelingsorganisatie Cordaid Mensen in Nood. Zo wordt op een heel eenvoudige manier, zonder direct geld te geven, een bijdrage leveren aan noodhulp, wederopbouw en preventieprojecten van Cordaid Mensen in Nood.

Maandelijks is er een kledingverzameling aan de poort van de pastorie in Hulst.

In de kerk van Heikant kan je dagelijks terecht met kleding.

In de andere kerken is er een jaarlijkse kledinginzameling.

Pro Petri Sede

Pro Petri Sede ('voor de stoel van Petrus'), is een verbond dat steun verleent aan het werk van de opvolger van de apostel Petrus, onze paus Franciscus. Deze steun kent twee vormen: enerzijds financiële steun aan de sociale werken van de paus en anderzijds uitleg over en gebed voor de

steunacties die de paus vanuit een eigen steunfonds, onderneemt. De universele roeping van de kerk is om armen, daklozen, slachtoffers van oorlog, migranten en mensen die zijn getroffen door natuurrampen, honger en epidemieën te helpen. Onze paus Franciscus is uitermate bekommerd om mensen -waar ook ter wereld- die in nood verkeren en heeft hen in zijn hart gesloten. Jaarlijks wordt ook één van de maandelijke caritascollectes in de kerk bestemd voor Pro Petri Sede.

Speerpunten in de activiteiten van Caritas voor de komende jaren

Vastenactie

Vanaf de 40-dagentijd 2017 wil de Caritas proberen om ieder jaar een project gedragen door iemand afkomstig uit Oost Zeeuws Vlaanderen voor te dragen als Vastenactieproject om zo de betrokkenheid van de vrijwillig(st)ers en parochianen te stimuleren en het enthousiasme voor de Vastenactie hoog te houden.

Concrete noodhulp ter plaatse

Doorheen de jaren ontdekken we steeds meer dat de geëigende kanalen om in contact te komen met mensen die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken steeds minder werken.

Er komen steeds minder signalen binnen vanuit de parochie, zowel vanuit de (diaconale) vrijwillig(st)ers actief in de plaatselijke kernen als via de leden van het pastorale team. De parochie komt steeds verder van de kernen en wat er in de kernen gebeurt, te staan. De bijna vanzelfsprekende lijntjes vanuit het verleden verdampen meer en meer.

Ook de signaalfunctie via de officiële instanties zoals Hulst voor Elkaar (gemeente Hulst) en Aan Z (gemeente Terneuzen) is minimaal. Er wordt vanuit die hoek steeds minder een beroep gedaan op het Noodfonds.

Daarom zoeken we naar andere kanalen van communicatie en bekendmaking van het Noodfonds. We weten namelijk met zekerheid dat de nood er de laatste jaren niet minder op geworden is, steeds meer mensen glippen door de mazen van het sociale vangnet.

We willen dan ook proberen door flyers en een eigen website de aandacht te vestigen op de werking van Caritas en heel specifiek het Noodfonds, zodat meer mensen ons weten te vinden. Zowel mensen die nood hebben aan ondersteuning, als mensen die onze werking willen ondersteunen, financieel of door vrijwillig(st)er te worden van één van onze plaatselijke werkgroepen.

Om deze nieuwe communicatielijnen echt kwalitatief uit te bouwen zijn er gesprekken tussen de drie caritasbesturen van Zeeuws Vlaanderen en ligt er een voorstel om het flyeren en de website, Zeeuws Vlaanderen breed op te pakken.

Samenwerking van de drie caritasbesturen in Zeeuws Vlaanderen

We willen de komende jaren de contacten tussen de drie caritasbesturen in Zeeuws Vlaanderen intensiveren. Om een goede diaconale werking in Zeeuws –Vlaanderen te garanderen lijkt een regelmatig overleg en het delen van ervaringen, essentieel. We kunnen elkaar dan bemoedigen en ondersteunen on onze dienst aan mensen.

BIJLAGE: Een stukje geschiedenis

In 1964 stelden de Bisschoppen het Algemeen Reglement voor de Parochiële Caritas-instelling in de Nederlandse R.K. Kerkprovincie vast. Dat Reglement trad in de plaats van het Algemeen Reglement voor de besturen der parochiale en andere katholieke instellingen van liefdadigheid, dat van 1855 dateerde en in alle bisdommen vrijwel gelijklopend was. De parochiale instellingen van liefdadigheid, ook wel aangeduid als: "parochiale armbesturen" werden vanaf 1964 geregeerd door het nieuwe Algemeen Reglement. Zij heetten sindsdien parochiële caritas-instellingen. Door de komst van de Algemene Bijstands Wet moest een heroriëntatie plaatsvinden van de taak van de parochiële caritas-instelling. Financiële bijstand aan personen en gezinnen bleef weliswaar een taak van de caritas-instelling, maar alleen voor die gevallen waarin, ondanks de verreikende wettelijke voorzieningen, van een noodsituatie sprake was. Daarnaast bood de parochiële caritas-instelling financiële steun aan katholieke organisaties voor maatschappelijke dienstverlening, met name daar waar overheidssteun geheel of grotendeels ontbrak. Een derde taak bestond in het nemen van een initiatief om zelf als parochiële caritas-instelling een uitvoerende taak op zich te nemen, indien daaraan behoefte zou bestaan en vanuit de samenleving geen initiatief op dat gebied zou zijn te verwachten. Deze taak diende echter tot uitzonderingsgevallen beperkt te blijven. De taak om aan personen en gezinnen financiële bijstand te verlenen heeft de parochiële caritas-instelling door de jaren heen werk bezorgd, zij het in veel mindere mate dan voor de invoering van de Algemene Bijstands Wet.

Doordat de financiering van de maatschappelijke dienstverlening vanaf de zestiger jaren geleidelijk geheel van overheidswege geschiedde en de binding van de instellingen met de kerkgemeenschap waaruit zij voortkwamen vervaagde door schaalvergroting, professionalisering en deconfessionalisering, konden de parochiële caritas-instellingen op dat terrein uiteindelijk niet echt nieuwe taakgebieden ontginnen. In het algemeen nam de parochiële caritas-instelling een tamelijk zelfstandige positie in ten opzichte van de parochie. Impulsen tot het zoeken naar taken in nieuwe maatschappelijke noden drongen daardoor minder gemakkelijk tot de instelling door. Veel parochiële caritas-instellingen beperkten zich tot het werven van gelden, het beheer van de middelen en tot het incidenteel ondersteunen van bepaalde projecten. Gevallen, waarin een parochiële caritas-instelling zelf de uitvoering op zich nam van het voorzien in een maatschappelijke nood, zijn inderdaad uitzonderingen gebleken, aangezien de overheid door haar steun-verlenende maatregelen steeds meer terreinen bestreek. Overigens betekende dit niet dat voor het vrijwilligerswerk in de maatschappelijke dienstverlening geen taken meer waren weggelegd, of dat deze dienstverlening geheel zonder vrijwillige medewerkers kon voortbestaan.

Het geven van een nieuwe inhoud aan maatschappelijke noden kwam gaandeweg wel tot ontwikkeling. De toegenomen aandacht binnen de parochies voor de diaconale taken van de kerk kwam in 1987 tot uitdrukking in het thema van het Landelijk Pastoraal Overleg: 'Parochiële Diaconie'. Binnen dat kader kwamen de parochiële caritas-instellingen opnieuw in zicht. Geconcludeerd werd dat het wenselijk was dat tussen de parochie, die de diaconale taken moet behartigen, en de parochiële caritas-instelling een nauwere binding zou worden gelegd. Daarvan zou een nieuwe impuls kunnen uitgaan tot het opleven van diaconale werkzaamheden. Een eigen taak heeft de parochiële caritas-instelling inzake de individuele hulpverlening en het beheer van het vermogen. Haar overige taken ten aanzien van de concrete noden en behoeften van groepen van personen in de samenleving als bijdrage aan de sociale rechtvaardigheid zal zij dienen uit te oefenen in samenspraak met de parochie.

De herziening van het Algemeen Reglement voor de Parochiële Caritas-instelling wordt niet ingegeven door een streven om de diaconale taak van de parochie volledig te ordenen. Het brede theologische begrip 'diaconie' kan het thans gangbare begrip 'caritas' (het dienstwerk van de naastenliefde) niet vervangen. De herziening van het Algemeen Reglement beoogt de parochiële

caritas-instelling met behoud van een zekere zelfstandigheid nauwer met de parochie in verbinding te brengen, door het tot stand brengen van geregelde betrekkingen met het bestuur van de parochie(s) en met de diaconale werkgroepen via de Raad van Advies.

In het nieuwe Algemeen Reglement voor het bestuur van een (inter)parochiële Caritasinstelling wordt voorgeschreven dat de caritasinstelling haar beleid voert in goede samenspraak met de parochie. Bestuursleden van de caritasinstelling worden aan de bisschop voorgedragen na overleg met het bestuur van de parochie, dat zelf ook kandidaten kan voorstellen. Nieuw is ook de mogelijkheid tot het instellen van een Raad van Advies voor het bestuur van de caritasinstelling. De samenstelling en werkwijze daarvan wordt bepaald in samenspraak met het bestuur van de parochie. Via een dergelijke Raad van Advies kan de verbinding tussen parochie en caritasinstelling duidelijk worden gelegd (zie ook de toelichting bij artikel 13). De Raad van Advies wordt in de gelegenheid gesteld om kandidaten voor het bestuur voor te stellen.

Anders dan in het verleden zijn bestuursleden na een zittingsperiode van 4 jaar slechts éénmaal terstond herbenoembaar. De regelingen van de (her)benoeming en de benoembaarheid zijn gelijk geworden aan die voor bestuurders van parochiebesturen. Omdat de aard van de noden en behoeften, waarop de caritasinstelling zich richt, vaak het niveau van de parochie overstijgt, is de samenwerking in breder verband van groot belang.

De niet ophoudende maatschappelijke ontwikkelingen vormen een blijvende uitdaging voor het vormgeven van het diaconale gezicht van de parochie.

Revisie:

Op 6 november 2020 is door de PCI HMSdZ besloten om Pro Petri Sede toe te voegen aan de lijst van doelstellingen waarvoor Caritas in onze kernen collecteert.